Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2014–2015

21 501-07 Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1243 BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 maart 2015

Hierbij zend ik u de geannoteerde agenda voor de Eurogroep en Ecofinraad van 9 en 10 maart 2015 te Brussel.

Hiermee voldoe ik tevens aan het verzoek om voor dinsdag 3 maart, 12 uur schriftelijk te reageren op de motie van de leden van Haersma Buma, Koolmees en Schouten om Frankrijk strikt te houden aan het Stabiliteits- en Groeipact (Kamerstuk 21 501-20, nr. 949), dat gedaan is naar aanleiding van het debat over de Europese Top op 25 februari jl. (Handelingen II 2014/15, nr. 56, item 8).

Het is mogelijk dat nog punten worden toegevoegd aan de agenda of dat bepaalde onderwerpen worden afgevoerd of worden uitgesteld tot de volgende vergadering.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

kst-21501-07-1243
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2015

Geannoteerde agenda ten behoeve van de Eurogroep en Ecofinraad van 9 en 10 maart 2014 te Brussel.

Eurogroep 9 maart

1. Griekenland – stand van zaken

Document: n.v.t.
Aard bespreking: Gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: n.v.t.
Toelichting: Naar verwachting zal de Eurogroep van gedachten wisselen over de stand van zaken van het leningenprogramma voor Griekenland. De Griekse regering heeft op 19 februari jl. een verzoek ingediend bij de voorzitter van de Eurogroep om het lopende EFSF-programma te verlengen. Hierover heeft op 20 februari een extra Eurogroep plaatsgevonden (zie verslag extra ingelaste Eurogroep over Griekenland op 20 februari met Kamerstuk 21 501-07, nr. 1239). Op maandag 23 februari heeft de Griekse regering aan de Eurogroep en de instituties een lijst gestuurd met daarin hervormingsmaatregelen, gebaseerd op het huidige programma. De instituties hebben op 24 februari de Eurogroep geïnformeerd over hun oordeel over de lijst met hervormingsmaatregelen en hebben geconcludeerd dat deze lijst voldoende omvattend is om te dienen als valide startpunt van een proces dat de komende maanden zal leiden tot een stapsgewijze succesvolle afronding van het programma. Op basis van dit positieve oordeel van de instituties heeft er een telefonische vergadering van de Eurogroep plaatsgevonden op 24 februari (zie verslag telefonische vergadering van de Eurogroep van 24 februari 2015 over Griekenland met Kamerstuk 21 501-07, nr. 1240). Op basis van de lijst met hervormingen van de Griekse regering en het oordeel van de instituties, heeft de Eurogroep aangegeven het huidige EFSF-programma met vier maanden te kunnen verlengen, onder voorbehoud van parlementaire procedures in enkele lidstaten. Deze parlementaire procedures zijn eind februari afgerond en de EFSF Directors hebben op 27 februari jl. definitief ingestemd met de verlenging van het leningenprogramma van het EFSF met vier maanden.
Zoals ook reeds in het verslag van de Eurogroep van 20 februari gemeld, dient deze lijst met hervormingen als een startpunt. De Griekse autoriteiten en de instituties zullen de komende weken deze lijst uitwerken en in de vorm van een aangepaste overeenkomst aan de Eurogroep voorleggen, uiterlijk eind april. De Eurogroep heeft benadrukt dat de nog beschikbare tranche van het EFSF alleen uitgekeerd zal worden na een positief oordeel van de instituties op basis van een voortgangsmissie en na finaal akkoord van de Eurogroep. Dit geldt ook voor de nog beschikbare SMP-winsten over 2014.
Het kabinet is van mening dat de lijst met hervormingsmaatregelen van de Griekse regering een valide basis biedt om verder te werken aan de afronding van het programma. Dit is een startpunt en nu is het aan de Griekse regering om samen met de instituties deze lijst verder uit te werken in de vorm van een aangepaste overeenkomst. Daarnaast is het voor het kabinet van belang dat Griekenland zich aan de afspraken houdt die met internationale crediteuren zijn gemaakt.

2. Cyprus

Document: n.v.t.
Aard bespreking: gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: N.v.t.
Toelichting: De Eurogroep zal door de Trojka (de Europese Commissie, de Europese Centrale Bank, en het IMF) op de hoogte worden gebracht van de voortgang van het leningenprogramma van het ESM en het IMF

aan Cyprus. Begin november 2014 heeft de Trojka geconcludeerd dat Cyprus aan de *prior action* heeft voldaan betreffende de aanname door het Cypriotische parlement van een nieuw juridisch raamwerk voor de regulering en afhandeling van executoire verkoop van vastgoed (*Foreclosure Bill*).[1] Deze wetgeving zou 1 januari 2015 ingaan. Als gevolg hiervan heeft de Raad van Bewind van het ESM besloten tot uitkering van de zesde tranche. Deze tranche van 350 miljoen euro is op maandag 15 december j.l. uitgekeerd. Uw Kamer is bij Kamerbrief van 19 december jongstleden[2] geïnformeerd over het feit dat Cyprus een wet heeft aangenomen die inwerkingtreding van dit nieuwe juridisch raamwerk uitstelt tot 30 januari 2015. Dit uitstel is inmiddels verlengd tot 19 maart. Hierdoor voldeed Cyprus niet meer geheel aan de *prior action*. Nederland is van mening dat Cyprus zo spoedig mogelijk dient te voldoen aan deze *prior action*. Indien niet aan deze *prior action* voldaan is, zullen er geen eventuele verdere tranches worden uitgekeerd.

3. Vervolg conceptbegrotingen

Document: N.v.t.
Aard bespreking: Gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: N.v.t.
Toelichting: De Eurogroep zal spreken over het proces van conceptbegrotingen (*Draft Budgetary Plans*). Eind november heeft de Commissie over elke conceptbegroting een opinie gepubliceerd waarbij elk ingediende plan een van de volgende kwalificaties kreeg: «compliant», «broadly compliant» en «risk of non-compliance». De Nederlandse begroting werd als «compliant» beoordeeld. Bij zeven lidstaten was er sprake van «risk of non-compliance». Voor drie lidstaten (Frankrijk, Italië en België) gaf de Commissie aan haar positie ten aanzien van de ingediende begroting begin maart te bezien. Op 25 februari heeft de Commissie aangekondigd Frankrijk twee jaar uitstel te willen verlenen, gecombineerd met het opleggen van additionele maatregelen voor de begroting van 2015 en verdergaande structurele hervormingen (zie agendapunt *Implementatie SGP*). Daarnaast heeft de Commissie onderzocht of een mogelijke overschrijding van het schuldcriterium aanleiding is tot het openen van een buitensporigtekortprocedure voor Italië, België en Finland. Vanwege een aantal relevante factoren heeft de Commissie geoordeeld dat dit niet noodzakelijk is. Procedurele stappen worden formeel genomen in de Ecofinraad. Waar het om eurolanden gaat, stemmen alleen eurolanden mee bij dergelijke beslissingen.
Naast het SGP komt ook de Macro-economische onevenwichtighedenprocedure (MEOP) aan de orde. De Commissie heeft geoordeeld dat Frankrijk, Kroatië, Italië, Bulgarije en Portugal kampen met «buitensporige onevenwichtigheden, die vragen om doortastende beleidsactie en specifieke monitoring». Nederland heeft het oordeel «onevenwichtigheden die vragen om beleidsactie en monitoring» gekregen. Dit is de minst zware categorie voor landen met een onevenwichtigheid. De Commissie ziet voor Nederland nog risico's m.b.t. de hoge private schuld. De Commissie wijst er echter ook op dat de hervormingen die het kabinet heeft doorgevoerd hebben bijgedragen aan het herstel op de woningmarkt. Het kabinet is verheugd om te horen dat de Commissie onderschrijft dat de hervormingen op de woningmarkt haar vruchten beginnen af te werpen.

[1] De bent bij brief van 3 december 2014 geïnformeerd over de vijfde voortgangsrapportage en deze *prior action* (Kamerstuk 21 501-07, nr. 1211).
[2] Kamerstuk 21 501-07, nr. 1218

4. Thematische discussie over dienstenmarkten in de Eurozone

Document: Niet openbaar
Aard bespreking: Gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: n.v.t.
Toelichting: Tijdens de Eurogroep van maart zullen lidstaten in het kader van de thematische discussies in de Eurogroep over groei en banen spreken over de dienstenmarkthervormingen binnen de eurozone. De Eurogroep is in de aanbevelingen aan de eurozone als geheel – welke gelijktijdig met de landenspecifieke aanbevelingen in juni 2014 zijn gepubliceerd – opgeroepen om thematische discussies te voeren over structurele hervormingen met potentieel grote spillovers. De hervorming van de dienstenmarkt is daarbij geïdentificeerd als één van de onderwerpen.
Volgens het kabinet ligt op het gebied van de interne markt voor diensten nog een groot onbenut economisch potentieel. Daarom moet zij verder worden versterkt. De Commissie heeft op het vlak van de interne markt een hernieuwde en integrale internemarktstrategie voor goederen en diensten aangekondigd in haar werkprogramma. De kabinetsappreciatie van het werkprogramma is eerder met de Kamer gedeeld (Kamerstuk 22 112, nr. 1940).
Gezien het grote onbenutte economisch potentieel van de interne markt voor diensten wordt een thematische discussie op politiek niveau over dit thema verwelkomd. Politieke discussies over belangrijke hervormingsterreinen kunnen bijdragen aan een brede overeenstemming over de belangrijkste uitdagingen voor de eurozone, stelt lidstaten in staat om van elkaar te leren en kan de «peer pressure» verhogen.

5. Bankenunie – eurozoneaspecten

Document: n.v.t.
Aard bespreking: gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: n.v.t.
Toelichting: De Eurogroep zal naar verwachting spreken over de voortgang rondom de bankenunie. Naast de vormgeving van een gemeenschappelijk toezichtmechanisme en afwikkelingsmechanisme is de afgelopen jaren gewerkt aan de verdere harmonisatie van de wet- en regelgeving voor banken (het zogenaamde *Single Rulebook*). Voor een effectief functionerende bankenunie is het van belang dat de lidstaten de overeengekomen regelgeving zo snel mogelijk en op adequate wijze implementeren. Nederland hecht hier dan ook veel belang aan. Naar verwachting zal de Eurogroep spreken over de voortgang van deze nationale implementatieprocedures.
Mogelijk wordt verder gesproken over de follow-up van de *comprehensive assesment* door de banken waarbij een kapitaaltekort is geconstateerd. Nederland acht het van belang dat er adequate follow-up wordt gegeven aan de resultaten van de *comprehensive assessment* en dat de gevonden kapitaaltekorten tijdig en volgens de in de Ecofinraad overeengekomen procedures worden aangevuld.

6. Terugkoppeling Europese Raad februari jl.

Document: n.v.t.
Aard bespreking: gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: n.v.t.
Toelichting: In de Eurogroep zal mogelijk stil worden gestaan bij de discussie over het verbeteren van het economisch bestuur in de Eurozone. Tijdens de Eurozonetop van 24 oktober jl. (Kamerstuk 21 501-20, nr. 922) is de Commissievoorzitter opgeroepen om, samen met de voorzitters van de Eurozonetop, de Eurogroep en de ECB, volgende stappen voor te bereiden

op weg naar beter economisch bestuur in de Eurozone. Deze oproep is bij de Europese Raad van 18 december jl. herhaald (Kamerstuk 21 501-20, nr. 935). Een eerste discussie heeft plaats gevonden tijdens de informele Europese Raad op 12 februari (Kamerstuk 21 501-20, nr. 947). Het eindrapport zal worden gepresenteerd aan de Europese Raad van juni. Voor Nederland is het van belang dat lidstaten nauw worden betrokken bij opstellen van het rapport van de vier voorzitters, conform de conclusies van de Europese Raad van 18 december jl. Nederland hecht er aan dat in het eindrapport de drieslag hervormingen, gezonde overheidsfinanciën en investeringen, ondersteund door verdieping van de interne markt, terugkomt. Daarnaast vindt Nederland het belangrijk dat het democratisch draagvlak bij eventuele verdere versterking of verdieping van de EMU wordt geborgd.

7. Rapportage schulduitgifte

Document: two-pack – seventh ex-ante public debt reporting under the two-pack; december 2014 exercise (niet openbaar)
Aard bespreking: gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: niet van toepassing
Toelichting: De Europese Commissie zal een presentatie geven over de kwartaal- en jaarrapportages over de schulduitgiftes van de lidstaten. Onder het two-pack is de kwartaal- en jaarrapportage verplicht voor eurozonelidstaten. Niet eurozone-lidstaten hebben de mogelijkheid om de rapportage op vrijwillige basis aan te leveren.
Het doel van de rapportage is om een betere coördinatie en planning van de nationale financiering van de staatsschuld tussen de lidstaten te bewerkstelligen. Lidstaten rapporteren op kwartaalbasis aan de Eurogroep en de Europese Commissie over hun plannen voor schulduitgifte. In de jaarrapportage wordt gekeken naar de verwachte financieringsbehoefte voor het komende jaar en hoe deze vervuld gaat worden. De kwartaalrapportage gaat in op de specifieke uitgiftes in het betreffende kwartaal.

Ecofinraad 10 maart

1. Investeringsplan voor Europa

Document: Voorstel Verordening Europees Fonds voor Strategische Investeringen (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52015PC0010&rid=1)
Aard bespreking: Algemene oriëntatie
Besluitvormingsprocedure: gekwalificeerde meerderheid
Toelichting: De Ecofinraad zal trachten een Raadspositie in te nemen over de verordening voor het Europees Fonds voor Strategische Investeringen. De verordening regelt de juridische basis voor een overeenkomst tussen de Commissie en de EIB over een dergelijk fonds, de onderliggende garantie vanuit de EU-begroting, een investeringsadvieshub en een projectenpijplijn. Het kabinet had naar aanleiding van het Commissievoorstel enkele punten van aandacht. Inmiddels lijkt er overeenstemming over een aantal aanpassingen. Deze komen tegemoet aan de Nederlandse aandachtspunten. Zo is de mogelijkheid verwijderd voor derde partijen (buiten de Commissie en de EIB) om invloed te verkrijgen in het bestuur van het EFSI en is er een horizon- en evaluatiebepaling opgenomen. Voor de slagkracht van het EFSI is het belangrijk dat overeind is gebleven dat de investeringen van EFSI niet sectoraal of geografisch verdeeld zullen worden. Tot slot hechtte Nederland eraan dat in de verordening duidelijk was verwoord dat onderzoek en innovatie een belangrijk investeringsgebied is, hetgeen ook zo is vastgelegd. Nederland kan derhalve met de algemene oriëntatie instemmen.

2. Implementatie bankenunie

Document: n.v.t.
Aard bespreking: gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: n.v.t.
Toelichting: De Ecofinraad zal naar verwachting spreken over de voortgang rondom de bankenunie. Naast de vormgeving van een gemeenschappelijk toezichtmechanisme en afwikkelingsmechanisme is de afgelopen jaren gewerkt aan de verdere harmonisatie van de wet- en regelgeving voor banken (het zogenaamde *Single Rulebook*). Voor een effectief functionerende bankenunie is het van belang dat de lidstaten de overeengekomen regelgeving zo snel mogelijk en op adequate wijze implementeren. Nederland hecht hier dan ook veel belang aan. Naar verwachting zal de Ecofinraad spreken over de voortgang van deze nationale implementatieprocedures.
Mogelijk wordt verder gesproken over de follow-up van de *comprehensive assesment* door de banken waarbij een kapitaaltekort is geconstateerd. Nederland acht het van belang dat er adequate follow-up wordt gegeven aan de resultaten van de *comprehensive assessment* en dat de gevonden kapitaaltekorten tijdig en volgens de in de Ecofinraad overeengekomen procedures worden aangevuld.

3. Voorbereiding Europese Raad van maart

Document: n.v.t.
Aard bespreking: gedachtewisseling
Besluitvormingsprocedure: n.v.t.
Toelichting: In het kader van de voorbereiding Europese Raad zal de Commissie naar verwachting een overzichtspresentatie geven van de analyserapporten die zij voor iedere lidstaat heeft opgesteld. Deze rapporten zijn op 26 februari gepubliceerd. Hierover wordt geen discussie voorzien. Ook staan de nieuwe broad economic policy guidelines geagendeerd, hierover zal van gedachten worden gewisseld. De guidelines vervangen de oude guidelines uit 2010 en zijn een invulling van artikel 121 (2) uit het Verdrag. De hernieuwde guidelines zijn momenteel nog niet beschikbaar.

4. Implementatie Stabiliteits- en Groeipact

Document: Nog niet beschikbaar
Aard bespreking: Aanname
Besluitvormingsprocedure: Gekwalificeerde meerderheid
Toelichting: De Ecofinraad zal beslissen over de aanbeveling van de Europese Commissie om Frankrijk een nieuwe deadline te geven voor beëindiging van het buitensporig tekort, gecombineerd met het opleggen van additionele maatregelen voor de begroting van 2015 en verdergaande structurele hervormingen. In 2013 heeft Frankrijk van de Raad, op aanbeveling van de Commissie, twee jaar uitstel gekregen om het tekort terug te brengen. Nederland kreeg toen ook een jaar uitstel van de Commissie. Uitstel kan worden gegeven als een lidstaat effectief gevolg heeft gegeven aan de aanbeveling, maar er sprake is van tegenvallende economische omstandigheden waardoor de doelstellingen uit de aanbeveling niet meer kunnen worden gehaald (art. 3(5) van Vo. 1467/97). Op basis van het ingediende *Draft Budgetary Plan* en recente ramingen van de Commissie (herfstraming en winterraming) werd duidelijk dat Frankrijk de deadline van 2015 niet zal behalen. In haar opinie over de conceptbegroting gaf de Commissie aan haar positie ten aanzien van de Franse (en Italiaanse en Belgische) begroting begin maart te bezien. Op 25 februari heeft de Commissie aangekondigd met een nieuwe aanbeveling te komen voor Frankrijk. De Commissie heeft hierbij geconcludeerd

dat Frankrijk effectief gevolg heeft gegeven aan de vorige aanbeveling uit 2013, door in 2013 en 2014 voldoende maatregelen te nemen om het tekort terug te dringen. De Commissie geeft in haar aanbeveling aan dat voor het jaar 2015 additionele structurele maatregelen van 0,2% benodigd zijn om de minimale structurele verbetering van 0,5% die in de verordening van de correctieve arm is vastgelegd te behalen. Op basis van de laatste raming, de winterraming, verbetert Frankrijk het structureel saldo slechts met 0,3%. Frankrijk zal deze maatregelen uiterlijk eind april moeten specificeren, aannemen en implementeren en zal drie maanden na aanname van de nieuwe aanbeveling door de Raad opnieuw worden beoordeeld. Als blijkt dat Frankrijk dan geen effectief gevolg heeft gegeven kan de Commissie voorstellen om over te gaan tot de volgende stap in de procedure, inclusief sanctiemogelijkheden.

Daarnaast zal Frankrijk vooruitgang moeten laten zien op het gebied van structurele hervormingen. De Commissie heeft vastgesteld dat er in Frankrijk sprake is van buitensporige macro-economische onevenwichtigheden, met name gerelateerd aan zwak concurrentievermogen en het hoge schuldniveau. Voor Frankrijk (en tevens Kroatië) heeft de Commissie aangekondigd dat in mei, na beoordeling van de ingediende Nationale Hervormingprogramma's en de Stabiliteit- en Convergentie programma's, een beslissing wordt genomen over het al dan niet openen van een buitensporige onevenwichtighedenprocedure (de correctieve arm van de MEOP). In dat geval is Frankrijk verplicht om middels een correctief actieplan structurele hervormingen aan te kondigen om de onevenwichtigheden tegen te gaan.

Nederland is van mening dat door de expliciete additionele eis voor 2015, de korte deadline voor Frankrijk om actie te ondernemen, en de druk op structurele hervormingen de Commissie in haar nieuwe aanbeveling voor Frankrijk het Stabiliteits- en Groeipact voldoende waarborgt. Nederland kan dus instemmen met de aanbeveling van de Commissie. Ook onderschrijft Nederland het oordeel van de Commissie dat Frankrijk additionele hervormingen moet doorvoeren.

Daarnaast heeft de Commissie onderzocht of een mogelijke overschrijding van het schuldcriterium aanleiding is tot het openen van een buitensporigtekortprocedure voor Italië, België en Finland. Vanwege een aantal relevante factoren heeft de Commissie geoordeeld dat dit niet noodzakelijk is. Hierbij wijst de Commissie onder andere op de lage groei en de implementatie van structurele hervormingen. Het meenemen van dergelijke factoren in de beoordeling – in het bijzonder bij overschrijding van het schuldcriterium – past binnen de bestaande regels van het SGP.